

opinió | XAVIER RIUS SANT. Periodista

Criticant Israel des de Barcelona

Difícilment es podran complir els objectius de la Unió pel Mediterrani si no afrontem aquest conflicte i forcem les parts a complir el dret internacional

La setmana passada es va celebrar a Barcelona la primera sessió del Tribunal Russell sobre Palestina per analitzar les responsabilitats de la Unió Europea en el conflicte que enfronta Israel i els palestins. La sessió va tenir lloc els dies previs a la posada en marxa de la Unió per la Mediterrània a Barcelona, que pretén fer de pont entre la Unió Europea i els països del sud i el Pròxim Orient.

Aquest tribunal és una iniciativa que va sorgir l'any 1967 per investigar els crims comesos a Vietnam i, posteriorment, es va tornar a reunir per tractar violacions de drets humans a Llatinoamèrica. Ara fa un any, arran de la crida feta per Ken Coates, president de la Fundació Bertrand Russell, i de la intel·lectual israeliana Nurit Peled, premi Sàkharov 2001, el tribunal es va tornar a reactivar per debatre en quatre sessions les responsabilitats de la Unió Europea, les companyies transnacionals, les Nacions Unides i la Lliga Àrab en les violacions del dret internacional i les convencions de Gine-

bra que pateix el poble palestí. La primera sessió s'ha celebrat a Barcelona i les properes tindran lloc a Londres, Nova York i Sud-àfrica. El Tribunal ha començat les sessions a Barcelona no només per coincidir amb la posada en marxa de la Unió pel Mediterrani, sinó també perquè va ser a la cimera de 1995 que es va donar lloc a l'anomenat Procés de Barcelona, d'on sorgiria la necessitat de signar acords d'associació i cooperació entre la Unió Europea i diferents estats de la riba sud del Mediterrani, entre ells, Israel. Acord que entraria en vigor l'any 2005.

La Unió Europea té responsabilitats ja que fa la vista grossa al fet que Israel incompleix l'acord en servir-se d'aquest per exportar en condicions beneficioses productes procedents d'assentaments jueus a Cisjordània. Aquesta mateixa acusació també s'ha fet des de diferents sectors al Marroc, que exporta productes del Sàhara Occidental acollint-se als beneficis de l'acord. Però la Unió Europea té, sobretot, complicitats en la violació del dret internacional i les convencions de Ginebra per part d'Israel ja que, segons els articles 2 i 3 del Tractat de Lisboa, que és la norma principal de la Unió, ha de vetllar per tal que aquells estats amb qui signa acords compleixin amb els drets humans i respectin el dret internacional.

En la sessió del tribunal celebrada a Barcelona la setmana passada, diferents polítics i intel·lectuals israelians i pales-

tins van explicar com Israel aplica a Gaza i Cisjordània un règim d'*apartheid* per als palestins similar al que hi havia a Sud-àfrica, no només separant els israelians dels palestins als hospitals, escoles, habitatges i carreteres, sinó també separant els palestins entre ells mateixos pels

“ Lamentablement les crítiques que s'han fet a Israel no sembla que hagin de ser escoltades pels líders europeus

nombrosos controls que hi ha dins de Cisjordània. Es va recordar que la Cort Internacional de Justícia va dictaminar, el juliol de 2004, que el mur de ciment construït a Cisjordània és il·legal en no seguir el traçat de la línia internacional que delimita Israel, privant de les seves terres pobles palestins i legitimant els assentaments. Israel també ha violat el dret internacional i les convencions de Ginebra, no només quan sotmet a càstigs col·lectius tots els palestins, sinó també en el seu comportament bèl·lic. Així es va posar de manifest en l'ofensiva militar contra Gaza de fa quinze mesos. La prova fonamental d'aquesta acusació ha estat l'informe realitzat a petició de l'ONU

pel jutge sud-africà Richard Goldstone, el qual és jueu sionista. Aquest informe redactat per un jutge jueu, que també acusava Hamas de vulnerar les convencions, acusa durament Israel per utilitzar armes com el fòsfor blanc i el bombardeig de centres de la Creu Roja i de l'ONU. Per tot això, atès que Israel incompleix el dret humanitari, el Tribunal Russell creu que la Unió Europea hauria de trencar l'acord de cooperació amb Israel.

Tòpics i raó

Lamentablement les crítiques que s'han fet a Israel no sembla que hagin de ser escoltades pels líders europeus. Però difícilment es podran complir els objectius de la Unió pel Mediterrani si no afrontem aquest conflicte i forcem les parts a complir el dret internacional. D'altra banda, a casa nostra, han tornat a aparèixer veus com la de Salvador Sostres, acusant el Tribunal de voler tornar els jueus a Auschwitz, i de Pilar Rahola, qualificant el tribunal d'engendre antisemita i antisionista. Sembla que resulta més fàcil defensar tòpics sobre l'antisemitisme que intentar escoltar la part de raó que tenen aquells que critiquen Israel per vulnerar el dret internacional. Acusacions que no són un invent de radicals d'esquerres i fonamentalistes àrabs, sinó fets constats, també, per ciutadans d'Israel i juristes jueus.

opinió | SAÛL GORDILLO. Director de l'ACN

Deu anys de l'Agència Catalana de Notícies

El «model ACN», que ara s'estudia a les universitats del país, és un exemple per als projectes periodístics del país que afronten un present canviant amb la mirada posada en el futur

L'Agència Catalana de Notícies (ACN) va néixer el 1999, dos anys abans que morís Ramon Barnils, periodista que havia reclamat una agència pròpia per vertebrar l'espai català de comunicació i per explicar Catalunya al món. Coincidint amb el desè aniversari de l'ACN, s'acaba de crear la secció de Món, amb delegacions a Madrid i Brussel·les (ja existents) i la incorporació de Nova York, París, Londres i Berlín. Aquest any els més de 250 mitjans de comunicació, institucions i empreses abonades podran disposar de notícies internacionals. És, sense cap mena de dubte, un pilar fonamental en la construcció d'una agència nacional de notícies amb vocació integral. Barnils, que als anys vuitanta va impulsar el primer servei de notícies en català de l'agència estatal EFE, veuria aquest any com l'ACN és més a prop del projecte que havia somniat.

A finals del 2006 es va produir el canvi accionarial a Intracatalònia, empresa propietària de l'ACN. El govern de Catalunya va assumir el 70% de la propietat, mentre la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (TV3 i Catalunya Ràdio) en va conservar el 30% restant. Des del 2007, la facturació de l'ACN ha crescut espectacularment, i més tenint en compte el context econòmic advers. S'ha tancat l'exercici del 2009 amb una facturació de milió i mig d'euros, és a dir, el triple que el 2006. S'ha passat de 180 a més de 250 abonats (televvisions, ràdios, diaris, mitjans digitals, empreses i institucions), i el consum de notícies s'ha disparat superant el milió d'impactes. Hem produït menys notícies, però de més qualitat (sortim més al carrer) i amb més formats (text, àudio, fotografia i vídeo). El resultat ha estat més consums, més servei i més visibilitat.

El poc interès que l'ACN havia despertat en els seus orígens ha donat pas els últims anys a una sana enveja entre el sector. Abans els periodistes de l'agència eren vistos amb estranyesa per la seva polivalència temàtica i de formats. Avui, cada cop són més els mitjans que aposten per la tecnologia com a oportunitat per aprofundir en el multimèdia, és a dir que els professionals estan capacitats per escriure notícies, enregistrar imatges de vídeo, prendre fotografies i proporcionar

àudios. Això que en altres països és apreciat com un símptoma d'innovació (multimèdia i convergència de plataformes), funciona a Catalunya des de fa deu anys gràcies a l'agència. En aquest sentit, el *model ACN*, que ara s'estudia a les universitats del país, és un exemple per als projectes periodístics del país que afronten

“ L'esforç per situar l'ACN en el panorama comunicatiu és un mèrit col·lectiu

ten un present canviant amb la mirada posada en el futur.

L'esforç per situar l'ACN en el panorama comunicatiu ha estat gran i és un mèrit col·lectiu. L'ACN ha conservat la seva posició hegemònica en el territori respecte a d'altres agències i mitjans. És l'agència que té més professionals fora de Barcelona. El creixement d'aquesta etapa s'ha basat en la informació d'àmbit nacional, però al mateix temps hem tractat l'actualitat comarcal el més atractiva possible. Els nostres periodistes a Madrid, Brussel·les, Nova York, París, Londres i Berlín treballen les informacions que interessen a Catalunya. Tot això, s'ha fet havent ampliat la cobertura directa al

conjunt de territoris de parla catalana (Illes Balears i País Valencià) i establint convenis i acords amb altres agències com la italiana Ansa, l'estatal EFE, l'anglosaxona Reuters i la propera France-Presse, entre d'altres. El cas d'EFE, la quarta més important del món, és significatiu perquè l'ACN hi té un conveni per compartir continguts, de manera que els nostres vídeos arriben a Amèrica gràcies a la plataforma de l'agència espanyola.

Fa deu anys naixia l'ACN a Girona. Aquest 2010 l'agència tindrà nova seu a Barcelona, mantindrà la delegació a Girona i, a més, n'obrirà a Lleida i Tarragona, a part de les delegacions amb teletreball per tot el món. Es posarà en marxa el postgrau de periodisme multimèdia amb la Universitat Oberta de Catalunya, una pàgina de notícies de Catalunya en anglès amb estudiants de la Universitat Pompeu Fabra i s'ampliaran els acords amb la Universitat Ramon Llull. Fa deu anys l'única llengua d'ús era la catalana, i avui ho és també l'anglesa i l'espanyola. L'ACN és actualment una eina indiscutible de suport estructural al sistema de mitjans, és a dir, una manera d'ajudar les empreses periodístiques en benefici de tot el sistema. No estava escrit que hagués de ser així, però el somni de Barnils l'estem aconseguint: el servei als mitjans i al sector de comunicació del país, i el repte d'explicar Catalunya enfora.